

Els

Jocs Mexicans

a

Educació Física

1, 2, 3, calabaza!

Un para posant-se cara a una paret, mentre que la resta de jugadors es col·loquen a la paret oposada. Qui para ha de dir "1,2,3, calabaza!" mentre que la resta intenta apropiar-se. Quan el que la para ha dit "1, 2, 3, calabaza!" es gira per veure als altres, els quals hauran d'estar quiets com estàtues. Si qui para veu a algú en moviment diu el seu nom i aquest tornarà a la paret d'inici on començarà a jugar la propera vegada que es giri cara la paret. Quan algun jugador arriba a l'alçada de qui la para li toca l'esquena, aleshores tots tornen corrent cap a la paret d'inici i qui la para intenta tocar a algú. Qui és tocat és el següent en parar-la. Aquest joc tradicional mexicà és el mateix que a Catalunya coneixem com "1,2,3, pica paret".

La Bamba!

Per començar a jugar col·locarem una cadira (cèrcol) menys que jugadors, formant una rotllana. Els jugadors es col·locaran al voltant de les cadires, ballant al ritme de la cançó de la bamba. En el moment que pari la música cada jugador seurà ràpidament en una cadira i el jugador que es quedi sense cadira quedarà eliminat. Cada vegada que s'elimina a un jugador s'ha de retirar una cadira de la rotllana, així successivament fins que només quedi un que serà el guanyador. Aquest joc mexicà té la versió catalana coneguda com "*les cadires musicals*".

El patio de mi casa...!

Tots els jugadors es col·loquen dempeus agafats de les mans formant una rotllana, excepte un (el dimoni) que es col·loca assegut al mig de la rotllana amb els ulls tancats. La rotllana anirà dansant donant voltes mentre canta la cançó: "El patio de mi casa es particular, cuando llueve se moja como los demás, agachaté y vuelvete a agachar, que los agachaditos no saben bailar, h, i, j, k, l, m, n, o, si tu ya no me quieres otra chica me querrá, chocolate, molinillo, corre, corre que te pillo, a estirar, a estirar que el demonio va a pasar". Quan s'acaba la cançó el dimoni s'aixeca i intenta agafar a algú de la rotllana, la qual es desfà i escapa del dimoni. El jugador pillat pel dimoni serà el següent dimoni. Aquest joc mexicà també és conegut per molts infants amb arrels castellanques que ha perdurat gràcies a la tradició oral dels seus progenitors.

Gorditas al horno!

En aquest joc juguen cinc jugadors, quatre dels quals es col·loquen formant un quadrat i el cinquè es col·loca just al mig del quadrat. Quan el del mig vol, diu "*gorditas al horno*", aleshores cada jugador està obligat a canviar de cantonada, moment que aprofita el del mig per prendre-li la cantonada a qualsevol jugador. Els jugadors que ocupen una cantonada no es poden quedar en la mateixa que estaven, ni sortir al mig i tornar a la mateixa cantonada en què estaven. El jugador que es queda sense cantonada anirà al mig del quadrat per dir "*gorditas al horno*". La versió catalana d'aquest joc mexicà es diu "*les quatre cantonades*".

Conejos!

En aquest joc tots els jugadors es posaran en grups de tres, dos dels quals s'agafaran de les mans formant una gàbia mentre que el tercer es col·locarà al mig dels dos i serà el conill. Qui la para, que és un jugador sense gàbia, podrà dir "*conejos!*", aleshores les gàbies aixecaran les mans però es quedaran on són i els conills hauran de buscar una nova gàbia, en aquest moment qui la parava li prendrà el lloc a algun conill i el conill sense gàbia serà qui la pararà. També, hi ha l'opció de dir "*jaulas*", aleshores són els conills qui es queden quietes i les gàbies han de soltar-se les mans i buscar un altre jugador per formar una nova gàbia al voltant d'un conill. Aquest joc mexicà és semblant al joc català conegut com "*Terratrèmol*".

Licuadaos!

En aquest joc tots els jugadors formaran una rotllana asseguda, excepte qui la para que seurà al mig de la rotllana. Cada jugador tindrà assignat el nom d'una fruita. Qui la para diu "*Quiero un licuado de plátanos y fresas*", aleshores tots els jugadors que siguin aquestes fruites s'aixecaran del seu lloc i es buscaran un de nou corrent per fora de la rotllana, en aquest moment el del mig seurà en un dels llocs buits. El jugador que es quedi sense lloc es col·locarà al mig de la rotllana per demanar el batut de les fruites que més li agradin.

El Enredadero!

En aquest joc tots els jugadors, excepte qui la para, s'agafaran de les mans i sense deixar-se anar s'enredaran passant uns per sota dels altres fins que quedin ben travats. Qui la para, que no haurà vist com els seus companys s'enreden, intentarà desfer l'embolic. Aquest joc mexicà també el coneixem aquí com "*el nus humà*".

Avión, Cabezón o Bebeleche!

En aquest joc es juga per torns. Qui juga ha de llençar una pedra (xapa o moneda) a la primera casella. Aleshores ha de saltar, a peu coix, tot el recorregut en ordre ascendent, evitant trepitjar la casella on es troba la pedra i les línies que delimiten cada casella. Quan arriba a l'última casella dóna mitja volta i torna a peu coix fins la casella anterior on es troba la pedra, des d'on la recull. Aleshores llença la pedra a la segona casella, així fins realitzar tot el recorregut. Si en algun moment trepitja alguna línia, la casella on està la pedra o la pedra no cau en la casella corresponent, cedeix el torn al següent jugador. Aquest joc mexicà es coneix a Catalunya com "*la xarranca*".

Caracol!

En aquest joc es juga per torns. Qui juga ha de saltar trepitjant cada casella a peu coix fins arribar al centre del cargol. A la casella del mig pot canviar de peu i tornar. El jugador que aconsegueix anar i tornar sense trepitjar cap línia té dret a posar el seu nom a una casella, on només podrà trepitjar ell i on no podrà trepitjar la resta de jugadors. Cada jugador pot posar el seu nom a un màxim de tres caselles consecutives i de cada quatre caselles sempre hi ha d'haver una que no pertanyi a cap jugador. Quan un jugador fa el recorregut tant si ho fa satisfactòriament com si no ho aconsegueix cedeix el seu torn al següent jugador.

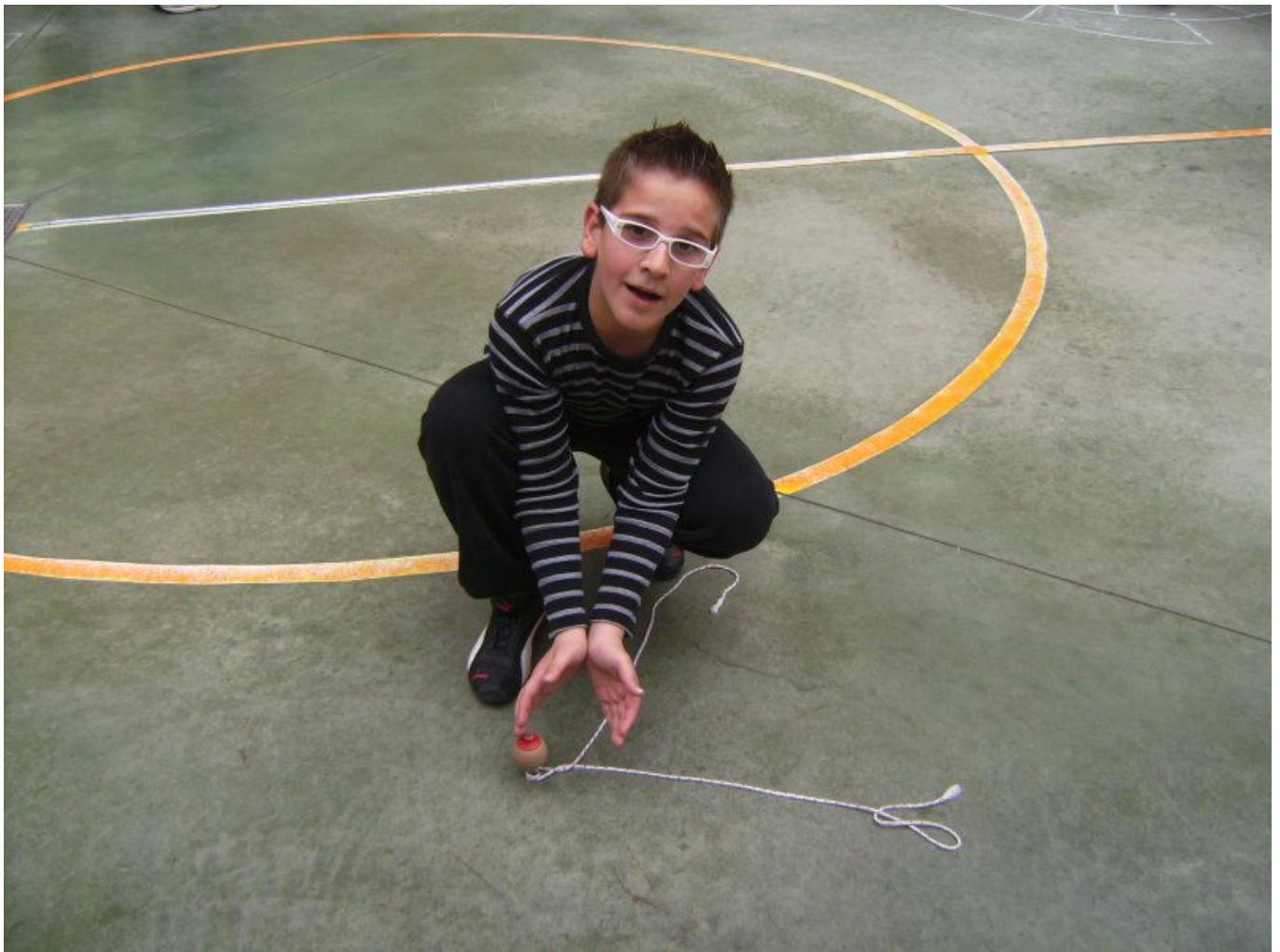
Brinca burro, burro corrido!

En aquest joc s'han de posar tots els jugadors en ordre. El primer es col·loca en posició de poltre, és a dir, flexionant el tronc endavant amb les cames esteses i protegint-se el cap amb els braços. El segon ha de saltar a aquest, recolzant les mans sobre la seva esquena i estenent les cames lateralment. Quan ja l'ha saltat es col·loca en la mateixa posició que el primer, a una distància de un parell de metres. Així van saltant i col·locant-se tots els que participen.

Trompo!

Aquest joc precisa de un material específic anomenat baldufa, que consisteix en un tros de fusta cònic amb una punta de metall, que serveix com a punt de recolzament per a què balli. Per jugar s'ha de recargolar una corda tibada al voltant de la baldufa deixant un tros de corda lliure per lligar-la als dits. Aleshores, s'ha de llançar amb força cap endavant i estirar cap endarrere, amb un fort cop de canell. Quan la baldufa contacta amb el terra balla una estona, sobre la punta de ferro. Es tracta de veure qui fa ballar la baldufa més estona o de fer malabarismes amb ella, com fer-la ballar sobre la mà. Aquí a Catalunya coneixem aquest joc tradicional mexicà com "*baldufa*".

La Quemada!

En aquest joc juguen dos equips, l'equip de cremadors que llançarà la pilota des de fora del terreny de joc i l'equip que ha d'esquivar la pilota que està dins d'un rectangle de 15 x 5 metres. Cada jugador dels esquivadors que sigui tocat per la pilota o que surti del rectangle de joc serà eliminat. L'últim dels esquivadors tindrà la possibilitat de salvar a la resta dels seus companys, si aconsegueix esquivar la pilota deu vegades consecutives, aleshores tornarien a entrar tots al terreny de joc. En cas contrari es canvien les funcions.

